

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-682/23-A

Název	Střední škola ARCUS, s.r.o.
Sídlo	Kardašovská 691, 198 00 Praha 9
E-mail	info@arcus9.cz
IČO	25614851
Identifikátor	600006450
Právní forma	Společnost s r.o.
Zastupující	RNDr. Josef Závěta, CSc.
Zřizovatel	ARCUS, spol. s r.o.
Místo inspekční činnosti	Kardašovská 691, 198 00 Praha 9
Inspekční činnost na místě	15. 3. 2023 – 17. 3. 2023 a 20. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Střední škola ARCUS, s.r.o. (dále „škola“ nebo „instituce“), poskytuje střední vzdělání s maturitní zkouškou v denní formě vzdělávání v oborech vzdělání Cestovní ruch a Multimediální tvorba.

Ve škole se k 30. 9. 2022 vzdělávalo v 8 třídách 195 žáků. Od předcházející inspekce v roce 2016 došlo k nárůstu počtu žáků a tříd. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole (270) byl využit ze 72 %.

Škola je členem Sdružení soukromých škol Čech, Moravy a Slezska.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“), který je současně i jejím zřizovatelem, dlouhodobě realizuje jasně stanovenou koncepci rozvoje školy, která vychází z profilu absolventa, reflektuje potřeby školy a současně zohledňuje trendy ve vzdělávání i na trhu práce. Střednědobé strategické cíle se daří úspěšně naplňovat, mj. v oblasti inovace vzdělávací nabídky, rozšíření a zkvalitnění materiálně technického zázemí, rozvoje odborných a jazykových kompetencí žáků.

K uskutečnění koncepčních záměrů přispívá dlouhodobá spolupráce se sociálními partnery, jež zajišťuje nezbytnou vazbu teoretického odborného vzdělávání na praxi, inovaci obsahu učiva i rozvoj praktických dovedností žáků a profesní růst pedagogů.

Ředitel uplatňuje funkční styl řízení, který vychází ze závěrů vlastního hodnocení, jehož součástí je i monitorování spokojenosti žáků a rodičů s jednotlivými oblastmi života školy. Nastavená organizační struktura odpovídá typu a velikosti školy. Ředitel využívá výhody malé školy rodinného typu a vytváří podmínky pro konstruktivní dialog a otevřenou komunikaci mezi všemi aktéry vzdělávání. Pedagogové účinně spolupracují v rámci vyučovaných oborů a předmětových komisí, např. v oblasti hodnocení naplňování vzdělávacích obsahů jednotlivých vyučovacích předmětů, sdílení poznatků a zkušeností z výuky i vzdělávacích akcí, v oblasti organizačního zajištění vzdělávacích aktivit a evaluace výsledků vzdělávání. Kontrolní činnost je prováděna v rámci zajišťování každodenního chodu instituce. Hospitační činnost probíhá průběžně, učitelům je poskytována zpětná vazba o kvalitě jejich práce.

Efektivitu řízení podporuje funkční elektronický systém, který přispívá k informovanosti zákonných zástupců žáků, slouží jako uložisko stěžejních dokumentů školy a databáze digitálních výukových materiálů.

Personální zabezpečení výchovně vzdělávacího procesu umožňuje kvalitně realizovat školní vzdělávací programy. Od posledního inspekčního hodnocení došlo v důsledku rozšíření oboru vzdělání Multimediální tvorba k výraznému navýšení počtu pedagogů. Vzdělávání zajišťuje pedagogický sbor 32 pracovníků. Předpoklady odborné způsobilosti splňuje 78 % vyučujících, přičemž téměř všichni nekvalifikovaní učitelé si doplňují požadované vzdělání studiem. Působení odborníků z praxe či výkonných umělců obohacuje vzdělávací proces a přispívá k efektivnímu propojení praktické složky vzdělávání s teoretickou. Začínajícím a nově přichozím učitelům je poskytována všestranná podpora zkušenějších kolegů i vedení školy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z plánů osobního rozvoje jednotlivých pedagogů. V souladu s potřebami školy je zaměřeno především na získání odborné kvalifikace, prohloubení či aktualizaci profesních poznatků v odborném vzdělávání.

Efektivním vícezdrojovým financováním se daří zajistit plynulý chod školy i naplňování vzdělávacích programů. Od minulého inspekčního hodnocení došlo k rozšíření prostorových podmínek (nová odborná učebna grafického designu, výtvarný atelier, filmový atelier)

a zkvalitnění materiálně technického zázemí pro výuku. Škola disponuje odpovídajícím počtem kmenových, odborných i specializovaných učeben, jež jsou v souladu s profilací školy a udržením moderních trendů ve vzdělávání vybaveny odpovídající didaktickou technikou, informačními technologiemi a učebními pomůckami. Žáci využívají knihovnu, informační panely, relaxační zázemí a Wi-Fi síť. Vzdělávání se uskutečňuje v kultivovaném a podnětném prostředí. Škola dbá na prezentaci žákovských prací. Praktická cvičení z přírodovědných předmětů se realizují v odborných učebnách partnerského gymnázia. Tělovýchovné aktivity probíhají v pronajímaných vnitřních i venkovních prostorách sportovního areálu. Ke stravování nejčastěji žáci využívají bufet s občerstvením nebo objednávky jídel s možností konzumace ve vyhrazených prostorách školy. Ke zvýšení bezpečnosti žáků přispívá kamerový systém na chodbách a elektronické zajištění vstupu do budovy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Koncepčně pojatý výchovně vzdělávací proces spolu s efektivní organizací výuky, např. dělení hodiny některých odborných předmětů, diferenciací výuky anglického jazyka podle jazykových dovedností žáků, provázanost teoretického vyučování s praxí vede ke kvalitnímu naplnění profilu absolventa a k podpoře rozvoje individuálního potenciálu nadaných žáků. Účelné využití disponibilních hodin ve výuce odborných předmětů, cizích jazyků a informačních technologií pak vytváří optimální předpoklady pro uplatnění absolventů na trhu práce nebo pro studium na vysokých školách. Jazykové kompetence žáků jsou rozvíjeny širší nabídkou výuky druhého, v oboru vzdělání Cestovní ruch i třetího povinného cizího jazyka (němčina, francouzština, španělština, ruština), prostřednictvím zahraničních pobytových akcí, spoluprací s jazykovými instituty a možností získání mezinárodních certifikátů.

Charakteristickým znakem sledované výuky byla příznivá atmosféra podporující učení. Žáci dodržovali nastavená pravidla práce a komunikace s učiteli. Osobnostní a odborné předpoklady většiny učitelů, jejich zájem o vyučovaný obor či předmět a vstřícný přístup k žákům se pozitivně promítaly ve způsobu vedení hodin a zdařile motivovaly žáky.

Ve všeobecně vzdělávacích a odborně teoretických předmětech převládaly organizačně a metodicky zdařilé hodiny. Jasně zadané téma a pevná struktura vyučovacích hodin napomáhaly k osvojení studijních a pracovních návyků žáků. Uplatňované vzdělávací strategie vycházely především z potřeb žáků, akcent byl kladen na oborová specifika, tj. propojování širšího kontextu probíraných témat v rámci mezipředmětových vztahů, interdisciplinárních přesahů a regionálních vazeb, např. společensko-historický kontext, umělecko-kulturní vazby k regionu. Významným rysem sledované výuky napříč vzdělávacími oblastmi byl důraz na samostatné zpracování témat žáky v kombinaci s prezentací úkolů před třídou, např. využívání vzájemného učení jako strategie k přípravě na maturitní zkoušku (reflexe z četby, referáty), tematické prezentace. Učitelé nejčastěji volili dialogové metody s produktivními otázkami a problémovými úkoly vhodně doplněnými samostatnou prací, párovou nebo skupinovou výukou. Názornost výuky a rozvoj digitálních kompetencí žáků podpořili efektivním využitím didaktické techniky a zařazením práce s různými informačními zdroji i technologiemi. Účelně byly využívány podpůrné elektronické materiály a koncept domácí přípravy ve výukové platformě školy. V průběhu výuky pedagogové vytvářeli dostatečný prostor k logickému a kritickému myšlení, pro věcnou diskusi, argumentaci a vyjádření vlastního názoru. V části sledované výuky byli žáci cíleně vedeni k formování občanských postojů, sledování aktuálního společenského či ekonomického dění. K utváření občanských kompetencí žáků napomáhalo

i využívání modelových situací z reálné praxe nebo zadávání problémových úkolů, např. simulace formy přímé demokracie. Při práci s odborným či uměleckým textem žáci aplikovali osvojené vědomosti, projevovali přiměřenou znalost odborné terminologie, slovní zásoby nebo literárně vědného kontextu. Ve sledovaném jazykovém vzdělávání si žáci zdařile rozvíjeli interaktivní řečové dovednosti v reálných komunikačních situacích. K procvičení slovní zásoby a gramatických struktur byly účelně zařazovány také didaktické hry. Výuka byla vhodně propojena s vlastními zkušenostmi žáků, např. cestování, průvodcovství, sociální sítě, komiks. Pedagogové v průběhu výuky napříč sledovanými vzdělávacími oblastmi vždy poskytli žákům přínosnou zpětnou vazbu využitelnou při dalším učení. V převážné části sledované výuky byl zaznamenán akcent na souvislejší mluvený projev žáků, avšak jen v menší části s využitím vzájemného kritériálního hodnocení výkonu spolužáka.

Účinnost teoretického vzdělávání v části sledované výuky snižovaly dílčí metodické a didaktické nedostatky, např. méně efektivní časová organizace činností s opomíjením vyhodnocení práce žáků a splnění vzdělávacího cíle v závěru vyučovací hodiny. V ojedinělém případě bylo zaznamenáno i spíše transmisivní pojetí výuky založené na činnosti učitele a předávání hotových poznatků, které se projevilo nižší dynamikou vyučovací hodiny, menší interakcí a nerovnoměrným zapojením žáků do vyučování.

Sledované hodiny učební praxe a praktických cvičení měly výbornou úroveň a vyznačovaly se účelným využíváním materiálně technického vybavení a odbornosti učitelů. Promyšlená organizace praktického vyučování umožňovala jak samostatnou realizaci tematických zadání, tak i týmovou spolupráci při řešení zadaných úkolů. Uplatňované vzdělávací strategie respektovaly specifika oborů a vycházely především z vědomostí a dovedností žáků. Vstřícný a diferencovaný přístup učitelů zohledňoval individuální předpoklady žáků a směřoval k cílenému rozvoji jejich potenciálu. Žáci byli vedeni k rozvoji logického, kritického a výtvarného myšlení, tvořivosti a fantazie, aplikaci teoretických a technologických postupů i mezioborové provázanosti. Velký důraz byl také kladen na práci s moderními informačními technologiemi. Z průběhu výuky bylo patrné, že žáci mají vytvořené pracovní návyky, smysl pro zodpovědnost a pečlivost, a že bezpečnost práce chápou jako nedílnou součást všech vykonávaných odborných činností. Získané odborné kompetence žáci prokazovali samostatným řešením zadaných úkolů např. klauzurní práce, tvorba základních produktů cestovní agentury a kanceláře, orientací v současných trendech oboru, prací s odbornou literaturou a běžným využíváním speciálního programového vybavení.

K všestrannému rozvoji osobnosti žáků a posilování jejich sounáležitosti se školou přispívají rozmanité školní a mimoškolní aktivity, např. lyžařské kurzy, jednodenní i vícedenní tuzemské i zahraniční zájezdy, výstavy, exkurze, kreslení v plenéru, akce „Víkendy s ARCUSEM“.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Do oboru vzdělání Cestovní ruch jsou přijímáni uchazeči na základě prokázané úspěšnosti v jednotné přijímací zkoušce a podle výsledků předchozího vzdělávání. Ke vzdělávání v uměleckém oboru jsou uchazeči přijímáni na základě ověření míry svého nadání formou talentové zkoušky s přihlédnutím k prospěchu ze základní školy. Instituce pro zájemce o studium pořádá přípravné kurzy (obor Multimediální tvorba) a organizuje přijímačky nanečisto (obor Cestovní ruch).

Nastavený systém poradenských služeb a individuální podpory žáků vychází z potřeb i velikosti školy a odráží také její oborová specifika, např. časová náročnost a zvýšená emocionalita žáků v uměleckých třídách, povinná výuka tří cizích jazyků v oboru Cestovní ruch, úzké propojení primární prevence s osobnostním rozvojem a odbornými kompetencemi žáků, např. formou zahraničních výjezdů, exkurzí, výtvarných plenérů a zážitkových víkendů. Průběžně realizované adaptační a preventivní aktivity prolínají celým vzdělávacím cyklem, mj. adaptační pobyty, techniky správné komunikace a předcházení stresu, sportovní kurzy, tematické programy, a přispívají tak ke zvládnutí nároků středoškolského vzdělávání, k utváření pozitivních třídních vazeb a ke včasnému podchycení vzdělávacích problémů nebo rizikových projevů chování. Výhoda prostředí menší školy, vzájemná komunikace pedagogů a úzké zapojení třídních učitelů napomáhá k utváření bezpečného vzdělávacího prostředí, což dokládají také výstupy z periodických dotazníkových šetření žáků a jejich rodičů. Uplatňované preventivní postupy jsou převážně funkční. Ve sledovaném období nebyl žádný žák hodnocen sníženým stupněm z chování, počet uložených kázeňských opatření byl nízký, rovněž neomluvené hodiny nebyly zaznamenány. Ke školou identifikovanému problému patří zejména zvýšená absence žáků v některých třídách. Při jejím řešení jsou uplatňovány stanovené postupy, např. důsledné zjišťování příčin, preventivní práce třídních učitelů a jednání se zákonnými zástupci žáků. Z inspekčních zjištění je zřejmé, že přijatá opatření, mj. stanovení hranice povinné účasti žáků a maturitních ročníků ve výuce, jsou účinná pouze částečně (ve školním roce 2021/2022 v průměru 190 zameškaných hodin na žáka a v prvním pololetí školního roku 2022/2023 okolo 93 omluvených hodin). Motivační prostředí pro vzdělávání a podporu rozvoje individuálního nadání žáků dokládá rovněž jejich soustavné oceňování formou pochval. Žáci jsou odměňováni nejen za úspěšné zapojení do systému školních i oborových soutěží, ale také za aktivní práci pro třídu i prezentaci svých uměleckých výstupů na veřejnosti.

Škola vytváří žákům rovné příležitosti ke vzdělávání podle jejich vzdělávacích potřeb a míry nadání. Metodická, informační a poradenská pomoc je na úrovni školy a spolupráce s externími odbornými pracovišti koordinována metodičkou prevence s příslušnou specializací, která zastává i pozici výchovné poradkyně. Její činnost je přínosná nejen při realizaci podpůrných opatření žákům (k termínu inspekce přibližně 12 % žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 5 % žáků s odlišným mateřským jazykem), ale i v oblasti poskytování osobní intervence. Různá míra pomoci žákům je realizována v souladu s doporučením školského poradenského zařízení, mj. navýšení časové dotace, úprava podmínek při ukončování studia, individualizace vzdělávacích strategií žákům s dlouhodobými zdravotními problémy. Z podrobnější analýzy výsledků vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření je zřejmé, že uplatňované mechanismy jsou funkční. Všichni tito žáci prospěli, přičemž polovina z nich dosáhla srovnatelného nebo lepšího studijního průměru, než byl průměr dané třídy.

K prevenci školního neúspěchu a ke zvládnutí požadavků při ukončování studia napomáhají konkrétní postupy i organizace vzdělávání, např. individuální konzultace, využívání podpůrných elektronických materiálů, navýšení časové dotace v hlavních předmětech v maturitním ročníku nebo volitelné semináře. Žáci mají k dispozici licence specializovaných softwarů pro domácí přípravu i možnost zapůjčení materiálně technického zařízení pro realizaci zadaných termínovaných úkolů. K podpoře duševního zdraví žáků přispívá spolupráce s neziskovými organizacemi a oblastní pedagogicko-psychologickou poradnou. Vzhledem k identifikovanému nárůstu psychických obtíží žáků v postcovidovém období škola reflektuje potřebu zajištění periodické psychologické péče, např. prostřednictvím externího školního psychologa.

K posouzení dosažené úrovně znalostí a praktických dovedností žáků jsou využívány různorodé nástroje, např. ústní a písemné zkoušení, klauzurní práce, žákovské projekty i výsledky externího hodnocení např. výběrová zjišťování. Individuální a skupinové výsledky vzdělávání žáků jsou systematicky vyhodnocovány vedením školy a projednávány pedagogickou radou. Analýza dosažených výsledků vzdělávání umožňuje vedení školy přijímat konkrétní opatření směřující do výuky i k cílené podpoře prevence školního neúspěchu žáků. Celkové průběžné výsledky vzdělávání jsou stabilní. Ve sledovaném období posledních tří školních let třetina žáků prospěla s vyznamenáním, neprospěli pouze jednotlivci. Velmi dobrou úroveň znalostí a dovedností dokládá i úspěšnost žáků v externím výběrovém zjišťování.

S dosahovanými průběžnými výsledky vzdělávání korespondují rovněž výsledky vzdělávání žáků při ukončování studia. Z analýzy výsledků společné části maturitní zkoušky vyplývá, že v souladu s profilací školy dlouhodobě dosahují žáci obou oborů vzdělání výborných výsledků v předmětu anglický jazyk. Nižší úspěšnost žáků ve srovnání s danou skupinou oborů byla jako důsledek distanční výuky zaznamenána pouze v uměleckém oboru v letech 2020 a 2021, a to v předmětu český jazyk. Pozitivním zjištěním je dlouhodobá úspěšnost žáků obou oborů vzdělání v profilové části maturitní zkoušky, což odpovídá i kvalitě průběhu odborného vzdělávání.

Kariérní poradenství vhodně využívá zapojení sociálních partnerů i sdílení zkušeností absolventů. Dokladem úrovně dosažených odborných kompetencí žáků je i jejich úspěšnost na trhu práce (přibližně třetina nastupuje do praxe), další pak pokračují v navazujícím terciárním studiu, zejména ve školách s ekonomickým, jazykovým a uměleckým zaměřením.

Závěry

Vývoj školy

- od posledního inspekčního hodnocení v roce 2016 se v důsledku rozšíření oboru vzdělání Multimediální tvorba navýšil počet žáků, tříd i pedagogů
- zkvalitnily se prostorové a materiálně technické podmínky pro výuku
- dlouhodobě se rozvíjí funkční partnerské vztahy účinně podporující odborné kompetence žáků
- zůstává zachována kvalita poskytovaného vzdělávání, dosahovaných studijních výsledků žáků i široká škála mimoškolních aktivit

Silné stránky

- otevřené a kultivované vzdělávací prostředí
- systematická podpora rozvoje odborných kompetencí a praktických dovedností žáků v průběhu praktických činností
- účinná podpora všestranného rozvoje osobnosti žáků a posilování jejich sounáležitosti se školou realizací rozmanitých školních a mimoškolních aktivit

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- méně efektivní časová organizace činností v některých vyučovacích hodinách s opomíjením vyhodnocení práce žáků a splnění vzdělávacího cíle v závěru vyučovací hodiny
- zvýšená absence žáků v průběhu vzdělávání

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- lépe strukturovat a časově organizovat činnosti ve vyučovací hodině, efektivně využívat didaktický závěr hodiny
- častěji zapojovat žáky do evaluačních aktivit podle předem stanovených kritérií
- nadále podporovat spoluzodpovědnost žáků a soustavně je motivovat k větší účasti ve výuce
- zvážit možnost rozšíření poradenských služeb o pozici školního psychologa

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program oboru vzdělání Cestovní ruch, denní forma vzdělávání platný v termínu inspekční činnosti
2. Školní vzdělávací program oboru vzdělání Multimediální tvorba, denní forma vzdělávání platný v termínu inspekční činnosti
3. Školní řád Střední školy ARCUS, s. r. o. včetně příloh platný k termínu inspekce
4. Zápisy z pedagogických rad vedené ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
5. Zápisy z jednání předmětových komisí, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 vedené k termínu inspekční činnosti
6. Výroční zprávy o činnosti školy, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
7. Portfolio výchovného poradenství a primární prevence vedené k termínu inspekční činnosti
8. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2022/2023 platný k termínu inspekční činnosti
9. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti
10. Výběr třídních knih vedených ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
11. Výběr z personální dokumentace pedagogických pracovníků vedený k termínu inspekční činnosti
12. Účetní závěrka za rok 2021 včetně auditorské zprávy, Finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu k 31. 12. 2021 a 2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Hana Šinská, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

.....

Mgr. Petra Stoklasová, školní inspektorka

.....

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

.....

MgA. Evžen Šimera, Ph.D., přizvaná
osoba – odborník na multimediální tvorbu

.....

Mgr. Alena Krabcová, přizvaná osoba –
odbornice na management cestovního
ruchu

.....

V Praze 30. 3. 2023